

han vil være nødt til at have, naar han skal af med 800 Kr. til Jordlodden og have noget at sætte Bo for, vil han, for at bruge et godt, gammelt Ord, „blæse Loven en hamburgsk“. Han vil i saa Fald købe Jord, hvor han vil, thi saa behøver han virkelig ikke at have en eller anden Kommission til at kigge efter, hvorledes han driver Jorden, eller til at stikke Næsen i, hvorledes han ordner sine Sager; saa ordner han dem, som han selv vil. Men naar Forholdet er saaledes, vil man se, at hele Loven er gjort aldeles betydningsløs. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem her bagved (Byriel Jensen) udtalte, at det at give Landarbejderne denne Lov, er at give dem Stene for Brød. Den ærede Ordfører for Udvalget i Landstinget udtalte, at de ikke vare værdige, hvis de ikke havde lagt en saadan Sum hen, og pegede samtidig paa en Vej, ad hvilken de kunde naa at faa denne Sum, idet han henviste dem til at gifte sig med en sparsommelig Pige. Naar en saadan Landarbejder kan finde en sparsommelig Pige, der har lidt Skillinger, der har „lidt Gryn paa Kistebunden“, som man siger, saa kunde han „komme om ved det“. Man kan jo se paa dette Forhold, som man vil, men Forholdet er alligevel dette, at det vil være meget uheldigt, hvis vor Landarbejderstand skulde gaa den Vej. Allerede medens Loven var til Behandling her, blev der indtil Trivialitet henvist til hvad han skal bruge sine Penge til, hvis han ikke skal vokse op som et rent Mæhæ, hvad der jo ikke passer i vore Dage. Han skal gerne søge at uddanne sig — det er vel ikke noget forkasteligt — og vil derfor gerne opholde sig nogen Tid paa en Højskole. Det er vel heller ikke noget forkasteligt, hvis han vil spare lidt sammen, til han skal ind til Militærtjenesten, for til den Tid at kunne holde sig nogenlunde ordentlig. Det kan vel heller ikke kaldes forkasteligt, at han understøtter sine gamle Forældre, hvis de leve, o. s. v., alt dette og meget andet har han at bruge sine Penge til i den unge Alder. Naar den unge Landarbejder altsaa i den Tid skulde spare disse 11—1200 Kr. sammen, og den Pige, han var forlovet med, ligeledes skulde spare, hvorledes vilde da egentlig vor Landarbejderstand komme til at se ud, hvorledes vilde vore Landarbejderes Ungdom blive? Den vilde gaa op i Slid og Slæb for at spare og med Forsømmelse af alle de Goder, som de lige saa vel som alle andre Mennesker have et vist berettiget Krav paa at nyde i et vist Maal. Jeg

tror, at, hvis man vilde føre dette Forslag konsekvent igennem, vilde det være at lægge ligesom en kold Haand, ligesom en anden Indre-Missions Haand over vor Landarbejderstand. De vilde blive gamle, gnavne og tørre, og naar saa endelig deres Livsmod var borte, og de havde faaet samlet disse Skillinger sammen, saa kunde de maaske faa Huset. Jeg tror, at det vilde være meget forkasteligt at gaa denne Vej og meget lidet tilraadeligt, for saa vidt som vi dog gerne skulde se, at vort Folk ogsaa i aandelig Henseende holdt Skridt med Udviklingen. Men hvad vil det saa nytte endda med Landstingets Affattelse af Loven, om saadanne to Mennesker fra det 25de Aar og i Tiden derefter havde sparet og ventet med at gifte sig, havde sparet og stadig sparet for at samle disse Penge sammen? Naar de da en skøn Dag havde naaet dette Maal, var det jo endda ikke sikkert, at de kunde faa en Jordlod. Ifølge den Forandring, som Landstinget har indført, skal Sogneraadet nemlig skønne over, hvorvidt der er Trang til saadanne Jordlodder i Kommunen, og hvis et Sogneraad saa skulde finde paa at skønne, at der ikke var nogen Trang, havde disse Mennesker forgæves sparet disse Penge sammen. Saaledes som Landstinget har stillet sig, kan jeg ikke se andet, end at Formaalet har været dette at holde Landarbejderne nede og at skaffe Arbejdskraft til Herregaardene, med andre Ord at forhindre Landarbejderne i at blive selvstændige, at holde dem i et vist Afhængighedsforhold af Arbejdskøberne paa Landet. Dette har været Hovedhensynet, og det, at man har nedsat Jordloddens Størrelse, peger i samme Retning. Det samme blev ogsaa udtalt tydelig og klart af Landstingsordføreren ved Forslagets anden Behandling, idet han sagde, at hvis man gjorde Jordlodden for stor, vilde Indebaveren ikke forøge Arbejdskraften paa Landet; altsaa det, der har været de høje Herrer's Hensigt med dette Stykke Lovmageri er at forøge Arbejdskraften paa Landet. Det er sagt klart, tydelig og rent ud; men er dette Tilfældet, saa burde Loven ogsaa have en anden Titel, saa burde den ikke kaldes en Lov om at skaffe Jordlodder til Landarbejderne, og saa skulde man ikke fortælle noget om, at det skal være en human Lov, thi saa er det aldeles ikke Tilfældet. Skal jeg karakterisere hele Loven, saaledes som den nu foreligger fra Landstinget, kommer jeg, for at ramme noget, der betegner den kort, til at bruge et noget stærkt Udtryk, som den højtærede For-